

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 29. sušca 1878.

List 13.

Zgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerianstva.

4. Adelina.

(Konec te dogodbe.)

O božičnih praznikih 1851 zagledale ste dve gojenke nekega večera pri vratih dimnikarčka, ki je vbo-gajme prosil. Prišel je iz Savojskega s svojo še manjšo, pa neizrečeno revno sestrico. Savojski namreč večkrat v svoji revšini pošiljajo otroke na Francosko, da bi si kaj pridobili.

Precej, ko vidijo preubogo, nesrečno deklico, jo pokličejo notri, in mladim gojenkam se tako smili, da vsaka kaj daruje za njo. Virginija, tako ji je bilo ime, je v kratkem vmita, počesana, preoblečena. Dva mesca skerbijo za njo; toliko časa je imela ostati na Franco-skem.

Ko je pa morala zopet nazaj na Savojsko, je bila močno žalostna. Jako dolgčas ji je bilo, ko je po pla-ninah živinico pasla, in neizrekljivo se ji je tožilo po mladih dobrotnicah samostanskih. Kakor hitro prvi sneg Savojske pastirje s planin prežene, precej hiti spet na Francosko. Po poti si kruha prosi in peš, vsa vtru-jena, pride 5. listopada v Auxerre (Okzér).

Blage gojenke se je zelo razveselijo. Pa v hudo zadrego jih pripravi, ko jim pové, da oče jim jo meni za zmiraj prepustiti. Kako bi preskerbele dvanajstletno deklico z vsim? Toda ljubezen je iznajdljiva, dobro serce si vé kmali pomagati. Da bi je oče spet ne za-vergel, sklenejo skupno za njo skrbeti.

Pred vsemi vneta je Adelna. Za postrežbo se začetkoma ne vailuje, ko so še druge rade pri njej; pač pa dá svoj denar in svojo južino. Kaka dva dni potem pridejo Adelino starši obiskat. Ko se od njih poslovi in se vsa objokana nazaj vrača, jo sreča pred šolami gospa učiteljica in kar ji je bilo že pred v mis-lih, ji zdaj razodene: „Ali bi ne hotla moja draga Ade-lina prevzeti skerbi za Virginijo? Dobila boš denar v roke in ti naroči, kar ji bo treba napraviti.“ Pri tem veselem naznanilu se koj spremeni objokano obličje; obriše si solze; priserčno se zahvali g. učiteljici in urno hiti, da poskerbi, česar je naj bolj treba.

Od tega trenutka do svoje smerti bila je mali Sa-vojki res kakor skerbna mati. Zjutraj opoldne in zve-čer ji je donášala jedil, kakor je najboljša mogla. Ko se je najedla, se je z njo igrala, jo je podučevala po-sebno v keršanskem nauku. Včasih je tako dolgo pri njej ostala, da so jo morali klicati, sicer bi še potreb-nega počitka ne bila imela.

Svoji sestri je o njej takole pisala: „Veseli se z menoj. Ljuba sestra, moja mala Virginija bode med nami v naši kapeli pervo sv. obhajilo opravila in tvoja se-strica je zelo vesela, da se ima z njo katehizem učiti in jo pripravljati za to veliko opravilo. Moli za mojo malo hčerko in reci Tereziji, da jo bom še rajše imela, če se za to dobro delo tudi tebi pridruži. Ponavljam svojo prošnjo za malo Savojsčico, ki mi je tolikanj ljuba, ker sem njena mala mati.“ V nekem drugem listu piše: „Zahvaljujem se preljudi materi za čevlje, ki so mi jih dali; moje deklice jih zdaj nosi in nič več je v noge ne zebe.“ —

Zdaj smo pri koncu tega sicer kratkega pa vendar tolikanj zaslužnega življenja.

Na praznik brezmadežnega Spočetja Device Ma-rije 8. grud. 1852 je bila Adelina s toliko pobožnostjo pri sv. obhajilu, da se ji je to tudi na zunanem videlo. Med mašo so jo slišale tovaršice večkrat šepetati: „O moj Jezus, kako te ljubim!“ Kar čudile so se toliki ginjenosti in tako vzvišeni ljubezni. Bog pa je gotovo hotel mlado dušico v tem sv. obhajilu, zadnjem v njenem življenji, pripraviti na tisto preimenitno uro, ko jo je hotel na vekomaj skleniti z Jezusom in Njegovo neomadežno Materjo.

Ta praznik je bila zadnjikrat v Marijni družbi, ktera se ji je bila nad vse priljubila. Drugi dan je že morala v postelji ostati zavolj hudega prehlajenja; tretji dan je prišla še v šolo in ni nič tožila, da bi ji ne bilo dobro. Zvečer je še nesla, kakor po navadi, mali de-klici večerjo. Še molila z njo in, kakor je bilo zapove-dano, kmali se vernila, da bi se s tovaršicami o prostem času poigrala in razveselila. Tu se je vsedla v senco na klopico, tako da je bila za drugimi in je učiteljica ni mogla videti. Skerbno tedaj poprašuje: „Kje je pa moja Adelinica?“

„Tukaj, tukaj“ zavpijejo deklice okrog nje in sama se prismehlja, da bi se pokazala.

Kmali potem je zazvonilo in Adelina vstane ter prosi naj ji dovolijo iti presv. Rešnje telo obiskat. Šla je zadnjikrat pred tabernakelj; kajti ob desetih zvečer (bilo je ravno na praznik lavratanske Matere Božje) na-enkrat hudo zboli. Vse tako kaže, da bo vročinska bo-lezen. Drugi dan pride zdravnik; skerbi se za naj varnišo postrežbo. Pa pri vsej skerbi in postrežbi je le slabeje in ne boljše. Pišejo staršem, a starši so po naključbi zadržani, da ne morejo koj priti. Od četertka do nedelje popoldne je ležala v samostanu ter dajala ves čas najlepši zgled krotke poterpežljivosti in genljive pobožnosti. Svoj rožni venec je imela vedno pri sebi in še zdaj je svoje molitve z navadno pobožnostjo oprav-ljala. In če jo je g. učiteljica vprašala: „Ali se nočē,

ljubo dete, zdaj popolnoma izročiti v voljo Božjo, ki zdaj hoče, da si bolna?" Vselej je odgovorila: „O hočem, česti vredna gospa!“

V nedeljo še le pridejo starši in ljubeznjivo bolnico vzamejo seboj na dom. Oče, sam zdravnik, sicer previdi veliko nevarnost, pa se še tolaži in si dela upanje. Vendar pozneje je razodel sam, da tisti trenutek, ko so se odperla velike vrata samostanske za voz, na katerem se je odpeljala Adelina, je že kar čutil — slutil, da to je mertvaški voz, ki mu pelje dete na pokopališče. Slišal je namreč, da te vrata se vedel samo takrat odprejo, kadar kako nuno k pogrebu neso.

Srečno se pripeljejo domu. Bolnica celo misli, da je že zdrava, ko stopi čez domači prag in tako tudi terdi svojemu očetu. Toda spati ne more kar nič, in kmali zgine vse upanje, da bi se ozdravila.

V tej kratki pa hudi bolezni se je še le prav v pravi luči pokazala njena pobožnost. Vedno je na tihem molila ali pa pritiskala Marijno svetinico na blede ustnice.

Naj slabša zdravila vživala je z angeljsko vdano stjo in poterpežljivostjo: naj so bile bolečine še tako britke, ni je bilo pritožbe iz njenih ust.

Neko jutro ji rečejo mati: „Nikar toliko ne moli, ljuba moja, to te utruja“ in — precej neha. Čez nekaj časa pa pokliče mater in pravi: „Mama, sej nočem z ustnicami več moliti; pa v sercu, samo v mislih, kaj ne, da mi dovolite?“

Neko noč je terpela silno hude bolečine. Skerbna mati bi jo rada utolažila, pa skor ne vé, kako; vzame tedaj sv. križ, ga ji pokaže in pravi: „Le serčna bodi, ljuba hčerka! Glej, koliko je ljubi Bog za-te terpel; ali ga ljubiš prav iz serca?“ — „O se vé, da ga ljubim“, odgovori mlada bolnica; „kaj ne, ljuba moja mati, da bom prišla kmali v nebesa?“ — Na to si pritisne sv. križ na ustnice in ga podá še očetu in materi.

Kadar ji je nekoliko odleglo, da ni bledla, kar je sicer navadno v vročinski bolezni, spominjala se je svoje male Savojke. „Mati, pravi, mislim, da imam le še prav malo denarjev, da bi kupila kruha svoji hčerkici; ali bi ji ne hoteli vi kaj poslati?“ Mati ji precej ne le obljubi, temuč tudi spolnijo, kar je želela. In koj je utolažena. Pa tudi kadar ni bila prav pri zavesti, je naj večkrat govorila o samostanu. Enkrat je zaklicala, kakor bi bila še tam: „Ljuba sestra, daj mi veliko, le prav veliko podzemljic za mojo malo Virginijo — o dobre sestre, še, le še!“

Zadnji dan jo pridejo obiskat spovednik iz samostana in zdravnik iz mesta. Sestra ji natihome pové: „Gospod oče iz samostana te pridejo obiskat!“ „Gospod oče samostanski?“ zakliče in njeno blede lice zopet zažari: „o kolika sreča!“ — Gospod duhoven se približajo postelji ter poprašajo, če se želi spovedati? In ko prikima, drugi odstopijo, sami ostanejo pri bolnici. Spové se in podelijo ji odvezo. Še jih enkrat pokliče nazaj ter z veliko skerbjo popraša, bo li mogla pokoro opraviti. Gospod jo tolažijo in edino le to velijo, naj se z umirajočim Jezusom sklone in reče: „Moj Bog, Tvoja volja se zgodi!“

Okoli štirih s. poslovita g. duhoven in zdravnik. Na materno vprašanje, bi li ne bilo potrebno za bolnico, da sprejme sv. zakramente za umirajočo, ugovarja zdravnik, da se lahko še počaka do drugega dne. Ravno to je bil vzrok, da deklica ni bila tako srečna, še enkrat sprejeti Zveličarja. Toraj je bilo njeno obhajilo na praznik brezmadežnega spočetja res zadnje v življenji, če tudi takrat še sama ni kaj takega slutila.

Preden gospod duhovnik odidejo, še enkrat pristopijo k postelji ter pravijo: Z Bogom, drago dete! „Z

Bogom!“ odgovori bolnica. In zdajci povzdigne svoje nedolžne oči tako nekako pomenljivo proti nebesom, da se celo zdravnik začudi: kakor bi hotla Gospodovemu služabniku pokazati prostor, kterege pridobiti ji je on pomagal.

Proti devetim zvečer jela je moliti: „Gospod Jezus! jaz umiram, usmili se me! O Marija, brez madeža spočeta, prosi za-me, ki k tebi pribežim!“ Kmali na to reče sestra: „Kaj ne, da ne boš na-me pozabila?“

O poli desetih jo še hujše napade. Vidi ji bilo, da se ima vojskovati s hudobnim duhom, kateri vedno, zlasti pa na zadnjo uro, skuša zapeljati tudi pravične — nedolžne, ko bi bilo mogoče. Ko ji odleže, zakliče: „O kaj še, kaj še!“ In kmali zopet: „O kako sem srečna, da sem prejela odvezo!“ Posebno pa je skerbela prav do zadnjega za dušo svojega očeta. „O vera!“ je klicala z močnim in pretresljivim glasom, „oh! pekel! vera! oče! oče!“ — Trikrat so jo slišali še reči: „Moj Bog, odpusti!“ Potlej tako glasno zakliče, da očeta v spodnjem nadstropji prebudi, — vzdigne se na postelji, naredi sv. križ in glasno moli Očenaš, Češenamarijo in vero! — položi spet glavico na zglavje in čez nekoliko minut mirno in sladko v Gospodu zaspi.

Na dan pogreba je vreme sicer ob zgodnjem jutru slabo kazalo, a ko so prinesli mladega merliča k cerkvi, je prijazno solnce posijalo, kakor bi hotelo tudi od svoje strani pozdraviti blago deviško deklico, preden jo deno v hladni grob. Za pogrebom so razun veliko družih ljudi šle njene verstnice in sploh dekleta ondodnega kraja z Marijnim banderom. Tudi v samostanu je bilo veliko molitve, veliko solza.

Starši so dali, kar je bilo njenega, ubogi Savojki, da je mogla sprejeta biti v zanesljivo odgojišče. O gotovo nikdar ni pozabila osrečena deklica svoje tolikanj ljubljene nedomestljive dobrotnice!

Spolnila se je ranjce tudi naj bolj vroča zadnja želja. Tudi oče, za kterege je toliko molila, šel je kmali za njo v večnost, in sicer previden s ss. zakramenti, prav lepo pripravljen; v poterpežljivosti in vdanosti nekako podoben svoji hčerki Adelini, ktere nikakor ni mogel pozabiti, o kateri je zadnji čas naj rajše govoril in z ginjenim srcem jo večkrat imenoval: svoje angeljsko dete.

Na grob so postavili križ s prav kratkim in priprostim napisom: „Naši krotki, močno ljubljene Mariji Adelini, umerli v 15. letu 16. grudna 1852.“

Kjer so jo pred poznali, je kar niso mogli in ne morejo pozabiti. Otroci! ker ste jo zdaj spoznali po nekoliko tudi vi: nikar ne pozabite njenega lepega, svetega življenja. Ako še niste, hitro storite sklep, enako čistiti in lepšati serce, kakor ga je blaga srečna Adelina!

Kaj smo podedovali mi katoličani po Piju IX?

Mnogo zmišljenih in pretiranih pripovedek so razglašali liberalni časniki o Pijevem neizmernem bogastvu, češ, da so ga zapustili; naj toraj tudi razloži „Dan.“ svojim bralcem, kaj so katoličani podedovali po nepozabljenem Piju IX. — Ako se semensko zernce ne položi v zemljo, ne more obroditi nobenega sadu; ako se pa vseje v zemljo, prinese stoteri sad. Tako zahteva postava natorna. Ravno tako je reč z duhovnim gorušičnim zerncem. To zernce je bil Jezusov nauk. Kristus je bil položen v grob; pa iz tega edinega zernca je priraslo na milijone kristjanov. Enako se še vedno godi v sv. Cerkvi. Pij IX je semensko zernce, ki je zdaj položeno v grob, in bo obrodilo stoteri sad; Pij IX bo oživel v milijonih serc, ki so njegovi otroci.

„Kadar bom povišan na križu, bom vse na se potegnil“, je rekel Jezus svojim učencem; enako bo tudi Pij IX po svoji smrti vsih serca na-se potegnil, ker mnogo jih bo duha, kterega je on izdihnil, sprejelo in podedovalo. O blagor nam otrokom, ki imamo takega Očeta! Še le zdaj prav spoznamo Pija za svojega očeta in marsikteri ga ni spoštoval v življenju, ki ga pa ljubi po smrti.

1. Najpred je nam Pij IX zapustil ljubezen do Marije, Neomadežane. Pij je bil od Marije ozdravljen, od Marije izvoljen, on je bil papež Marijin; on je bil apostelj Marijin, ki je njeno ime poveljal pri vsih katoličanih. On je nauk od brezmadežanega spočetja razglasil za versko resnico; on jo je poklical, da je uporni kači glavo sterla in da je svojo čistost dala svetiti nad vesoljnim svetom. Marija je odgovorila, je zapustila nebeza in je v prikaznih poterdila: „Jaz sem neomadežano Spočetje“, kar se je zgodilo v Lurdu in Marpingen-u. Naš oče Pij IX kliče nam otrokom: „Pojdite k Mariji“ posebno v teh žalostnih časih, ki zdaj pribajajo čez Evropo. V duhu Marijnim bomo zamogli glavo streti kači upora, zmót in greha; z Marijnim duhom oboroženi bomo bogastvo, ošabnost in zapeljivost sveta teptali in zaničevali; z Marijnim duhom oživljeni bomo posvečevali svoj život, premagali hudo poželjivost in oblekli čistost v mislih, besedah in djanjih.

2. Po smrti našega očeta Pija IX smo zares podedovali njegovo ljubezen do Marije, in duh Marijin, ki je živel v Piju, ki ga je nam zapustil, je postal naša lastina; mi čutimo nekako, da je Marija naša lastina, zginila je maloupnost, nasproti pa nas vleče zaupanje in ljubezen k Mariji. — Kakor je Jezus na križu viseč Marijo izročil Janezu, to je Cerkev, v lastino, tako je podaril tudi Pij IX, križ od križa, nam Marijo, svojo Mater, kakor bi bil nam vaim rekel: „Glej, tvoja mati!“ O kako bogati smo postali po Pijevi smrti! Podedovali smo vse zaklade Marijne ljubezni. O kako vljudno sta se Marija in Pij IX srečala v nebesih! Kako prijazno je Marija sprejela in kronala svojega služabnika, ki je na zemlji toliko njenih podob kronal! Kako preserčno so nebeščani naprot prišli in pozdravili niega, ki je neomadežano spočetje svetu oklical! Piju IX je gotovo odločen sedež blizu Marijnega trona in ne moremo se obrniti k Mariji, da bi ne mislili ob enem tudi na Pija IX. Ako molimo pred kako podobo prečistega spočetja, se spominjamo, da je Pij IX svetu oklical to resnico. Marija in Pij IX se ne dasta ločiti. Zatekajmo se toraj pogosto k Mariji neomadežani; naš oče nas kliče: Pridite in hodite za menoj! Pokorni otroci bodo gotovo radi slušali klic tako dobrega očeta.

3. Pij IX pa nam ni samo zapustil Marije, brezmadežnega njenega spočetja, temuč nas je tudi peljal k Jožefu, Jezusovomu redniku, ker je sv. Jožefa proglasil za patrona vesoljne katoliške Cerkve, ter rekel: Pojdite k Jožefu, on bo vam kruha dal v tej duhovni lakoti. Pij IX je tedaj nam kot dedšino zapustil sv. Jožefa. Kakor je bil sv. Jožef rednik Jezusa, glave sv. Cerkve, tako je tudi rednik vesoljne Cerkve, ki je telo Jezusa Kristusa, kajti glava in telo storé celoto.

Sprejmimo radi to dedšino, izvolimo si sv. Jožefa za rednika svojih duš. Vbogajmo našega sv. Očeta Pija IX, ki nam kliče: Glejte svojega očeta, sv. Jožefa, ki bo vam, mojim otrokom, dajal dušnega kruha. Bodimo tako vbogljivi, kakor je bil Janez pod križem, ki je Marijo k sebi vzel tisto uro, ko mu je rekel Jezus: „Glej, tvoja mati!“ Tako hočemo sprejeti sv. Jožefa za svojega očeta, kterega je nam Pij IX s svojega križa posebno priporočil. Ali smo dozdej spolnovali glas Pija IX in smo li sv. Jožefa tako častili, kakor Pij IX želi? Ako tega nismo storili, slušajmo vsaj po njegovi smrti

njegov vabilni glas, ker nam toliko resneje kliče: Otroci moji! volja moja je, da greste k Jožefu, kterega sem vam jaz dal; kar pa namestnik Božji na zemlji dá, to dá tudi Bog v nebesih.

Posvetimo toraj mesec sušec na poseben način sv. Jožefu; kar smo dozdej zanemarili, hočemo nadomestiti z gorečnišo ljubeznijo in češenjem sv. Jožefa. Obljubimo svojemu očetu Piju IX pri njegovem odpertem grobu, da nočemo nikdar pozabiti njegovih očetovskih besedi za češenje sv. Jožefa.

O kako ljubeznjivo je sv. Jožef sprejel svojega služabnika in apostelja, Pija IX, v nebesih! Kako bo tudi Pij IX tam gori prosil sv. Jožefa, naj bi blagoslovil in uslišal na zemlji tiste, ki bodo spolnovali njegove besede, to je, tiste, ki bodo k sv. Jožefu pribеževali! Podajmo se tedaj zaupljivo k sv. Jožefu, on je naš, kajti podedovali smo ga! in Pij IX bo nam izprosil pravega duha za počeševanje sv. Jožefa in nam ga bo poslal. (Konec sledi.)

O božjih potih.

(Dalje.)

2. Kaj pomenjajo božje poti.

Ozrimo se na svojstvo, na notranjo posebnost božjih pot, in mahoma hočemo spreviditi, da one svoje korenine globoko poganjajo v bistvo sv. vere, da so opravičene in poterrjene potrebe vernikom, one so, dejal bi, kos poti v nebesa.

Vera namreč nas uči, da je bil človek vsled izvirnega greha in svojih lastnih djanskih grehov zgrešil Boga, svojega nebeškega Očeta, in ob enem zgrešil tudi raj, nebeško kraljestvo, svojo pravo domovino; uči nas, da človek živi na zemlji tako rekoč v pregnanstvu, na tujem, da njegov cilj in konec meri na to, da se verne k svojemu Očetu, v nebeško kraljestvo, v svojo pravo domovino. To popotovanje, to romanje je cilj in konec našega življenja. Vsak človek je tedaj romar, romar na zemlji, in roma v večnost. Zato je sleherno romanje podoba našega življenja. Romanje nas tako lepo in prikladno spominja, pa tudi opominja te prevažne in prevelike naloge, ki jo imamo pred seboj. Na to so zavernili tudi papež Pij IX, ob eni priliki, ko so o božjih potih tako globokomiselno govorili. Rekli so: „Božje pota moramo ljubiti, spominjajo nas, da vsi od kraja smo popotniki na zemlji.“

Romanje v nebeško domovino pa se more le z vero pričeti, nadaljevati in zveršiti. Človek je iz Boga izšel, on ga je vatvaril, on je njegovo pervobitje. No človek se mora vsled tega tudi verniti k Bogu, ki mu je poslednji cilj in konec, doveršenje in blaženost. Pot, ki vodi do tega cilja in konca, pa je življenje po razodeti veri, od vere zapovedane in omogočene čednosti, dobre dela in zasluženja v spokornem duhu opravljane zavoljo zadolženega odpada in zavoljo storjenih grehov. No in ravno romanje ali bogaboječe popotovanje nas živo spominja te poti, in z bogoslužnimi opravili, ki jih romarji opravljamo, pa zveršimo kos tega pota. Romarji se namreč zberó v cerkvi, gredó v drugo cerkev, potoma ali prepevajo svete peami ali kaj primérnega molijo, dostikrat so lačni in žejni, zmrazeni ali ugreji, in tudi drugih neprijetnosti in težav imajo več ali manj prestajati. Sakešanim in potertim srcem se bližajo romarski cerkvi, kjer besedo Božjo zvesteje poslušajo, kakor morda doma, svetinje ogledajo, o čudežih, milostih in posebnih uslišanjih se pogovarjajo, in drugo tako. Na božji poti romarji vidijo, kako se drugi bogoljubno

obnašajo, to pa jim oživlja vero, obnavlja gorečnost in jih vnema na posnemanje. Duša se tako v novo poterdi, nenavadne milosti pa dobre poživljajo, maloserčne oserčujejo, mlačne vnemajo, žalostne tolažijo, dostikrat spreobernejo tudi zastarane in terdovratne grešnike, ki bi se sicer morda nikdar ne spokorili. Mnogi se imajo zahvaliti za svoje spreobrnjenje, za blagor in zveličanje le kaki božji poti, ki so jo s perva morda proti volji, z napačnega, ali celó hudobnega namena storili. To nam priča sv. Pelagija, ona je vsled svojega romanja v Palestino z velike grešnice postala velika svetnica, in jo Cerkev tudi vsem grešnikom in grešnicam v posnemanje priporoča.

Božja pot pa je tudi očitno skazovanje vere, kajti ravno z božjimi poti prav slovesno in krepko spridužimo, da verujemo v Boga, ki je vse vstvaril, ki vse ohranjuje in vlada, od katerega vse dobro imamo; da verujemo v Boga in Zveličarja, ki nas je odrešil; da verujemo v sv. Duha, ki nam svoje darove deli; da verujemo v večno plačilo, ktero si bočemo tudi zagotoviti; da verujemo v priprošnjo Marije Device, angelov, svetnikov in svetnic; verujemo, da je prav in koristno svetlinje častiti; verujemo vstajenje mrtvih, sodbo, nebesa in pekli; da verujemo na moč in vseh molitve in spokornih del; da verujemo občestvo svetnikov; verujemo, da ni dosti samo v sercu verovati, ampak vero tudi z besedo in z djanjem pričati, ob kratkem: z božjimi poti se naznanuje in poterjuje vsa katoliška vera. Tudi smemo trditi, da romanje je očitno in slovesno obsojenje vseh veri protivnih zmot, ki so med ljudmi ali že razširjene, ali se še le razširjajo. To nam pričajo vse ločine brez izjeme, ki se na vso moč natezajo božje pota ovirati in v nič devati, pa tudi vsi neprijatelji katoliške Cerkve, ki božje poti sumičijo, z blatom ometavajo, motijo in siloma zatirajo.

Božje pota nam jasno pokazujejo, da katoliki po vsem svetu, naj si so še tako različnih narodnosti, imajo enega istega Boga, eno isto cerkev in vero, eno isto službo Božjo in duhovstvo, in ene iste zakramente: pokazujejo nam, da vsi katoliki so otroci ene iste Božje rodovine na zemlji, ki skupno imajo in uživajo vse duhovne dobrine, in da vse veže vez svete ljubezni. To so nam kazali uno leto ameriški romarji, ki so romali na grob ss. apostelnov Petra in Pavla, in so ob enem obiskali božje pota francoske. Tudi angleški, italijanski in belgijanski katoličani so romali na Francosko, da so v ondotnih svetiščih Jezusovega in Marijinega presvetega Serca pobožnost opravili.

Božje pota izvirajo iz svojstva in naboženskega mišljenja človekovega. Človek namreč je po duši in telesu stvar in lastina Božja, dete Božje, in zaradi tega je dolžan, da mu z dušo in s telesom služi, ter more edino le v Bogu najti svoj poslednji cilj in konec. Ravno tako je človek valed svoje nature dolžan tudi to, da z dušo in s telesom, po notranje in zunanje Boga povečuje, da obhaja notranjo in zunanjo službo Božjo. Take notranje in zunanje bogoslužne opravila pa se jako odlično opravljajo na božjih potih, kakor smo že slišali, in s čimur Boga očitno in na vso moč častimo in povečujemo. Človek pa je tudi vatvarjen tako, da ono, kar v sercu čuti, rad po zunanje razodeva. Kdor Boga resnično ljubi in časti, želi, da bi še drugi, da bi ga vsi ljudje ljubili in častili, in ker sam po sebi vé, da je vesel in srečen v službi Božji, zato želi tudi svojega bližnjega v to srečo pripeljati, in da bi se mu to spoznalo, vodi ga k bogoslužnim pravilom, ki imajo posebno moč. In to se pospešuje vzlasti na božjih potih, kjer do ljudi veliko moč imajo izgledi, molitev in daritve. In milost, ki se tako iz nebes privabi, blagovito in s prečudno močjo spodbuja tudi druge. Zatoraj vi-

dimo, kolikor živeje in krepkeje vera prešinja mišljenje ljudi, toliko raji in iskrenije tudi na božje pota hodijo; nasproti pa, čim bolj vera med ljudmi peša, tem huje propadajo tudi božje pota. Ali ne priča to dovolj jasno, da vera in božje poti so v najtesnejši zvezi?

Božje poti so tudi krepko sredstvo, s katerim se vera razširja in versko življenje poživlja. Človek namreč je družbeno bitje, dá se rad drugim prepričati in voditi. Če vidi, da mnogi drugi to ali ono kot resnično, pravo, kot dolžnost spoznavajo, kmalo začne tudi sam tisto kot resnično, pravo, ali kot dolžnost imeti. In če vidi, da mnogi drugi to ali ono spolnujejo, kmalo začne tudi sam spolnovati. Vzlasti to velja takrat, kedar so oni, ki tako mislijo, sodijo, govoré in delajo, več ali manj učeni, mogočni, bogati, imenitni, vplivni, pobožni in sveti. Zato tako blagovito moč skazujejo one očitne romarske procesije, ki se jih ne vdeležuje samo navadno ljudstvo, ampak tudi plemstvo, bogati, državniki, vladarji, škofje in duhovni. Kako silno pač spodbuja slehernega človeka, kedar vidi toliko ljudi in različnih po stanu in spolu, starosti in premožnosti, učenosti in imenitosti, ki pa jih vodi ravno tista misel, tisti občutki, ko skupno Boga molijo, Marijo, angele, svetnike in svetnice časté in se jim priporočajo, ko skupno, ponižno in pobožno svojo vero spoznavajo, na Boga zapajo in njega ljubijo! In ta glas gré čez hribe in doline, čez polja in travnike, čez dežele in morja, in tudi druge na noge spravlja. Kogar kaj takega ne gine, on je slep siromak, v njegovem sercu ne sveti več luč Božja; kogar kaj takega ne omeči, on je oterpnjen siromak, ki ga ne more več otajati solnce božje milosti. To potrebo je spoznalo po svojem celó poganstvo s svojimi poročišči, kakor je deliško, kumansko, dodensko itd., kamor je ljudstvo v trumah vrelo svojo versko službo obhajati, kakor tudi islam s svojimi božjepoti v Meko in Medino. Tudi dan današnji pogani po Kitajskem, Japonskem in v Indiji imajo svoje božje pota z molitvami, s spokornimi deli in daritvami. Se vé, da tudi božje pota v poganstvu in mozlemstvu so ostanki, ohranjeni ali pa posneti iz izvirnega bogočastja, kakor je bilo že v starem zavetu in je še zmira v pravi veri. Vsi malikovavci imajo mnogo, sicer popačenega, iz Božjega razodenja. Samo protestantovstvo je božje pota zavrnilo, in se je tako z bogotajstvom na isto stopnjo postavilo; ob enem je postavilo temeljni kamen brezverju, neverju in brezbožju. Pravo ima sv. Avguštin, ki trdi, da brez zunanje bogoslužbe ne more biti nobene vere. Vzemite ljudstvu svetišča, zabranite mu obiskovati jih, in vidili bode kmalo, da je prišlo ob vso in slehernó vero.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Vodic, 22. sušca. Po misli slavnega papeža Benedikta XIV je križev pot tista pobožnost, ktera nam največ pripomore k premišljevanju terpljenja, križa in smerti našega Gospoda Jezusa Kristusa; pobožnost, ktera „grešnike napeljuje k spreobrnjenju, mlačne spodbada in pravične še pravičnejše dela“. Sv. križev pot je tako rekoč zlat rudnik in shramba nebeških zakladov, je neusahljiv studenec dobrot in milosti božjih, je terdna berzda našim slabim počutkom in močna bramba pred grehom. Obiskovanje križevega pota nam razsvetljuje pamet, da ostudnost greha in pravico božjo bolj živo spoznamo, vname nam voljo k pokori in nas nagiba k voljnemu poterpljenju v križih in težavah.

Pri nas vsako nedeljo in praznik, zlasti še v postu, veliko vérnih moli sv. križev pot. Stopi te svete dni

v cerkev, kedarkoli ti drago, od ranega jutra, ko dan zvoní, do Marijinega zvonjenja zvečer, bodeš gotovo vidil vérnih, ki ljubega Zveličarja na njegovem zadnjem potu s težkim križem na rami spremljajo iz hiše Pilatove na goro Kalvarijo. Velikost in grenkost terpljenja Gospodovega na tem potu si živo pred oči postavljati lepe podobe križevega pota veliko pripomorejo. Takih pa smo pri nas močno, močno pogrešali, kajti naš stari križev pot je bil jako reven in slab, in novega si oskerbeti bila je živa potreba. Zato so bili tudi véрни nad vse veseli, ko se jim je oznanilo, da je nov križev pot naročen in nekako nepokojni so čakali, kdaj se bode blagoslovil in postavil. Drugo postno nedeljo smo obhajali to lepo opravilo — blagoslov novega križevega pota. Med strelom in slovesno-prazničnim zvonjenjem je v lepem sprevedu iz duhovnišnice v cerkev neslo nove podobe 28 mladenčev iz vse fare, po dva eno podobo, za njimi je šlo petero gospodov duhovnov in č. g. o. Fortunat Vidic iz Kamnika. Blagoslov se prične v čez in čez ljudstva polni cerkvi in moli sv. križev pot. Potem so č. g. o. Fortunat imeli ginljiv nagovor do ljudstva, poslednjič pa domači gosp. fajmošter imeli veliko sv. mašo. Dvojno je znamenito pri napravi novega križevega pota. Delal ga je naš farman, g. M. Koželj iz Kamnika in radi pripoznavamo, da je to lepo delo, ki njemu čast dela in ga samo priporoča. Podobe niso merzle, ampak žive, kažejo nam bolečine, žalost, pa tudi radovoljno vdanost Kristusovo in njegove žalostne Matere ter družih pobožnih duš, ki ga na tem potu spremljajo, bere se pa tudi na obrazih sovraštvo in serditost Jezusovih sovražnikov in morivcev. Druga lepa posebnost pri napravi novega križevega pota pa je ta, da so ljudje darove zanj dajali popolnoma prostovoljno, celó na tihem in z veselim srcem, prav tako, da levica ni vedila, kar je dala desnica. Tako ima zdaj naša farna cerkev prelepo, že davno pogrešano olepšavo, ki bode z božjo milostjo prinašala mnoga leta veliko zveličavnega sadu.

Iz Tersta, 19. sušca. Postni pastirski list našega škofa, v katerem tožijo čez pomanjkanje duhovnov in na pomoč kličejo svoje vérne, posebno tiste, ktere je Bog obilno obdaril s posvetnim blagom, ni ostal brez vspeha. Že se je ustanovil odbor za nabiranje milih darov, da se sozida zavod za mladenče, ki imajo poklic k duhovskemu stanu. V tem odboru odlikujejo se imena pervakov teržaških in tergovskih in drugih krogov, imena ki občni glas imajo in občno spoštovanje vživajo. Imena in osebe so nam porok, da se bode doseglo, kar se želi in kar je neogibno potrebno. Akoravno zavoda ne bomo imeli v dveh ali treh letih, kajti k temu je treba lepe svote, imeli ga bomo le čez kaj lét. *) „Stano-vitnega, ne le skratnega delovanja nam je potrebno“, rekel je neki gospod iz odbora. Zares, treba je upaliti pravi ogenj, ne s slamo, ktera hitro zaplami, pa kmalo ugaane in ne pusti tiste žerjavice, ki še mnogo časa potem greje, ko plamena več ni, ampak ogenj, kakoršnega daje terdo lesovje s plamenom in žerjavico. Za to bode se ustanovila posebna bratovšina, ktere udje se bodo zavezali vsako leto dati toliko in toliko za ustanovljenje in zderževanje imenovanega zavoda. Pravila te bratovšine se bodo te dni sestavile in potem razglašile. Kakor so v Terstu stopili na čelu temu hvale vrednemu in potrebnemu početju pravi možaki, tako je upati, da tudi na deželi véрни ne bodo za njimi zastali, ker ni dvomiti, da se bodo gg. duhovni po vsi škofiji na

vso moč prizadevali tudi v tem namenu svojega višega pastirja podpirati in se mu skazovati prave pomočnike in sodelavce v vinogradu Gospodovem, ker od vinograda dobrega sadu ni upati, ako ni delavcev; kdor tedaj skerbi za delavce, skerbi za prid vinograda Gospodovega.

Iz za Svete gore, 21. sušca. *) (*V prid dušam v vicah.*) Sedanji rod, omamljen s pregrešnimi sladnostmi, vtopljen v uživanje zemeljskih darov in zamišljen v grudo, oterpnil je za vzvišene, za svete vzore (misli) in junaška dela sv. vere. V svetnih umetelnostih napreduje, malo pa mu je mar izobraževanje človeškega serca. Um si bistri, serce mu postaja topo. V sleparstvu si mori blage občutke in sveto voljo, zato so mu zoperna dobra dela in kerščanske čednosti.

Sveta Cerkev, vedno delavna zorna nevesta Izve-ličarjeva, je temu morivnemu duhu sedanjega časa naravnost nasprotna. Svojemu nebeškemu Ženinu hoče vedno ljubezen skazovati s posvečevanjem svojih udov. Razsvitljavana od svetega Duha išče in najde v drugačnih okoliščinah drugačnih pomočkov. Ker je sedanji rod v obče top za svete čednosti, obračati je jela sveta Cerkev svojo skerb posebno na svoje terpeče ude, ki se čistijo v vicah. Skerbeča za rešenje tih skerb ob ednem za vojskujoče ude. Verujemo namreč in dogodbe poterjajo, da se duše v vicah spominjajo svojih dobrotnikov na zemlji. Če se pa spominjajo posameznih dobrotnikov s prošnjami pri Bogu, se gotovo tudi vesoljne vojskujoče Cerkve, ki je poslednji čas posebno začela skerbeti za nje. Sv. Oče Pij IX so dovolili, da se morejo skoraj vsi mogoči odpustki obračati tudi terpečim dušam v vicah v korist. Zraven tega so še z drugimi svetimi naredbami (katere je „Danica“ ravno začela popisovati v drugem članku) obilno poskerbeli za reševanje vernih terpečih duš. Upajmo toraj, da duše, katerim sv. Cerkev toliko pomaga k hitrejšemu zadostanju ter rešenju iz vic, bodo pri Bogu gotovo krepke besednice za blagor in razcvitanje vojskujoče Cerkve.

Bralcem „Zg. Dan.“ je dobro znano, da se povsod širi vnema za rešenje duš iz vic. Naslednje verstice naj naznanijo, kako se to godi tudi na Goriškem.

Naš prevzvišeni knez in nadškof, stari v letih, ali duhovno in telesno vedno mladi in krepki, imajo navado vsako leto konec duhovnih vaj v jedernatem govoru pričujočim duhovnom kaj izrednega, kaj posebnega napovedati ali priporočiti. Lansko jesen so posebno priporočili: nekaterekrat nekervavo daritev brez štipendije opraviiti za duše v vicah. Mnogo gg. duhovnov se je tedaj združilo z namenom: vsako leto nekolikokrat brez miloščine maševati za vse vérne duše v vicah. Na to so preč. prošt baron Codelli v imenu vse goriške duhovščine v Rim poslali prošnjo za privilegirani osebni oltar (privilegium altaris personale perpetuum) vsakemu duhovniku v tej nadškofiji kadarkoli bo brez štipendije maševal za vse duše v vicah v obsegu te škofije. Prošnja je bila uslišana v Rimu na priporočilo kneza nadškofa 12. grudnia 1877.

Drugič, združilo se je nekaj vérnih v Gorici, ki nabirajo štipendije v ta namen, da bi se v stolni cerkvi vsak dan opravila ena sveta maša za vse duše v vicah. Že se to godi zdaj po trikrat na teden pri oltarju, kateri je 24. pros. 1878 privilegiran „ad septennium“, kadar koli in kateri koli duhoven tudi s štipendijo na njem mašuje za vse duše v vicah.

„Folium periodicum Archidioeceseos Goritiensis“, ki v zadnji številki prinaša pisma zadevajoča omenjenih pooblastil, ob enem v daljšem spisu „Votum heroicum

*) Ali bi ne bilo bolje nemudoma začeti, če tudi z naj manjšim številom in tako rekoč zasebno? Z malim se velike reči pričenjajo.

— *actus heroicus*“ tehtno razpravlja in spodbuja k obljubi: vsa dobra dela in zasluženja darovati dušam v vicah. „Bodite usmiljeni, in usmiljenje bote dosegli.“ To je pač v reanici junaško delo usmiljenja, ako kdo vsa svoja zasluženja prepusti dušam v vicah, ter se nasproti smé nadejati velikega božjega usmiljenja. Božji Sin je vse — je sam sebe daroval za nas, darujmo tudi mi, vsak po svojih močeh in notranjem gnanju za terpeče brate v vicah!

Iz Maribora 26. sušca. (*Sv. Misijon.*) Od 15. do 25. t. m. so v bližnji cerkvi sv. Jožefa čč. oo. Jezuiti: Doljak, Lempelj in Volc, obhajali sv. misijon. Na tisuče ljudi se je taistega vdeležilo in zlasti tudi delavci iz fabrik južne železnice tukajšnega koroškega kolodvora. Veliko k lepemu redu pri celem sv. misijonu je tudi pošteti ravnatelj omenjenih fabrik g. Puckelt pripomogel, kateri, ako ravno protestant, se vendar do katoliških oprav vedno prav dostojno obnaša, 25. popoldne so milost. gosp. knezo-škof s slovensko in nemško pridigo sv. poslanje sklenili, misijonski križ blagoslovili in naposled zahvalno pesem zapeli. Bog daj obilnega sadu na polji kerščanskih čednosti!

Postne pesmi.

(Poleg nemškega: „Gott, vor deinem Angesichte.“ — Cecilija stran II: 23)

O Bog! v prahu pred obličjem
Tvojim, glej me grešnika;
Ki pregrehe objokujem;
Smili se spokornika!
Tvojo zgrešil sem postavo,
Zanemaril pravo pot;
Svetu služil sem gizdavo,
Te zapustil, o Gospod!

Tebe, ljubega Očeta,
Jezusa, ki kri potil
Za-me je na Oljski gori,
Ob, a pregreho sem serdil.
Milost sem nevreden Tvoje,
Ti pa z mano poterpiš;
Ti pogube nočeš moje,
Čas mi usmiljenja deliš.

Pri neskončni ceni sprave:
Bičev, krone, bolečin,
Velikost spoznam pregrehe,
Za-me vmerl je Božji Sin;
On previdi vse število
Strašnih muk in bitko smert,
Skloni se pod teže silo,
Pade na zemljó potert.

Za-me ranjen Ti na križu
Si življenje daroval;
Jaz pa Tebi, ljubi Jezus!
Nisem hvale skazoval; —
Prosim milo Te pomoči,
Da sledim Ti zvesto zdaj
V križih in v ljubezni vroči,
O Zveličar, vekomaj!

Prostoslav.

Razgled po svetu.

Na Laškem je sestavil Cairoili republikansko ministertvo. Kralj Viktor Emanuel je bil mertev poko-

pan; mogoče da bodo republikanci novega kralja Humberta pokopalo živega, ter bi se nad njim ne vresničil stari izrek: „Beati possidentes,“ to je: blagor jim, ki ki so v posestvu, ampak rek: „Sic transit gloria mundi“ — Tako gre po vodi posvetna čast! Krivična reč namreč nima obstanka. Kdo vé, kaj namerava previdnost božja s Humbertom in kaj pa z Leonom XIII?

Rusko-avstrijske razmere. Iz Pariza pravi daljnopis od 20. sušca, da očitno mnenje na Avstrijskem oziroma na shod državnikov se loči od mnenja v Angliji, in da to izhaja iz obljub, ki jih je Rusija storila Avstriji, da namreč Rusija hoče Avstriji zadostiti. To enemu laških dnevnikov daje priliko, da snuje obširen premislek o razmeri med Avstrijo in Rusijo in v njegovem razvijanju vidi previdnost Božjo. Če tudi nismo v vsem ene misli z omenjenim dnevnikom, je vendar vredno, da nekoliko posnamemo iz tega spisa!

Pisavec iz tega posnema, da Avstrija, ako hoče, se stori važno tudi Rusiji, ki je postala britko neprijazna (?) po rusko-pruski zvezi.

Dalje pravi: Vojna zgodovina ne spominja vojske med Rusijo in Avstrijo. Té dvé mogočni sosedí ste po izročilih Petra Vel. odmenjeni imeti politiško predoblast (hegemonijo) in v tesni zvezi deliti si gospodstvo Evrope in sveta.

Da se malo na tehtnico dene ta terdnost te zveze, je l. 1848 zbučal ogerski upor in moskovitarska kri je tekla za celoto avstrijskega cesarstva. Ta kri bi bila morala zapečatiti staro prijateljstvo. Ruski general pa je boje rekel: Veličanstvo, položim vam pred kolena Oggersko, premagano z ruskim orožjem. Te besede bi bile viteške brez poslednjega pol stavka, ki je zagnal med dvé moči temno meglo, ktera se je razširjala do l. 1854, v katerem je zrojila jutrova vojska. Takrat je Avstrija zagnala opazovalno kardelo v podonovske dežele in kazala je nekako sovražno obnašo proti Rusiji, ktera je bila prevzetno dala naznanje, kakor bi avstrijske kardela ne bile smagovito sodelala z ruskimi za ukrotenje ogerskega rogovilstva.

Po storjenem Sebastopoljskem miru je ostala neka pika med Rusijo in Avstrijo, in ta se je zvikišala, ko je bila Avstrija napadena l. 1859 in je bila od Rusije čisto zapušena. L. 1863 o poljskem rovarstvu, pravi dalje, je avstrijski dvoumni, določno s poterto Polonijo sočutni vojni oddelek dokončno razdjal stare zveze in dve prijateljci ste postali priseženi neprijateljci.

Dogodki so pokazali učinke te popolne ločitve. Avstrija je bila v novič napadena od rogovilstva, Rusija se je smejala k njeni nesreči in postala je prijateljica Prusiji. Le-tá, protestanška in sovražnica rimokatoličanstvu, je tudi ložej pospeševala ruske koristi. Rusija tedaj je vnmerno gledala pobitje Avstrije pri Kraljevem gradu, kakor tudi njeno kervovenje na Solferinskih višavah. Vsled tega je nastal dualizem, Oggersko je doseglo svojo avtonomijo in postalo je poslednji najhujši zadržek spravi med dvema nekdanjima zaveznicama.

Dnevnik v daljnem snovanju meni, da te dogodbe so pripravljale Avstriji tisto neodvisnost, ktera ji bo svoj dan služila, da se bode lotila dela in bo na novo ustanovila red v razdjeni Evropi. Da je poslednjič katoliškim deželam odmenjeno na novo red ustanoviti, nad tem je komaj dvomiti; toda gotovo je to mogoče še le, ako se k Bogu in k sv. Cerkvi spreobrnejo. Če pa Avstrijo res ta naloga čaka, bo vidil, kdor bo živel.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Duhovni oče so bili zboleli ter niso mogli Božje službe opravljati; v skerbi za nje začnemo opravljati devetdnevno v čast Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu s prošnjo, naj bi se jim saj do prve nedelje zboljšalo. To se je zgodilo; torej bodi po storjeni obljubi zahvala naznanjena očitno po „Danici“. Preljubi bratje in sestre v Kristusu, častimo Marijo, slavimo sv. Jožefa, njuna priprošnja veljaj veliko pri Bogu. J. J. A.

Prošnje.

Neka skerbna hči prav posebno in živo priporoča v bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca očeta, brate in sestro, da bi se na Marijino priprošnjo spreobrnili in svoje duše rešili. Zahvala se bo v „Danici“ naznanila. — Oseba, terpeča hude bolečine v glavi, se serčno priporoča za ljubo zdravje na usmiljene prošnje N. lj. G. presv. Serca. — Mladeneč se živo priporoča v bratovske prošnje N. lj. G., da bi mu, ako je Bogu dopadljivo, Marija in sv. Jožef še sprosila ljubo zdravje. Zahvala se bo po „Danici“ naznanila. — Ker smo v tako hudi in slabi dobi za vero in za zaslužke pri nas pričeli velikansko delo, zidanje nove cerkve (že se koplje za podlago in koj po Veliki noči se prične zidanje); zatorej se živo priporočamo tudi mi v molitev bratovščine N. lj. G. in sv. Jožefu, da bi nam Bog dal srečo, zdravje in blagoslov pri tem tako imenitnem delu, pa tudi dobrih in usmiljenih serc, ter kateri z drugim ne morejo, naj bi saj z molitvijo kaj k temu delu pripomogli. L. V. v bohinski Bistrici.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec sušec.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, srečen nastop novega papeža, in zmaga sv. Cerkve — posebej še, da bi se rusko-turške zadeve obernile v prid katoličanstvu, in za vredno velikonočno spoved in obhajilo vsih katoličanov.

II. Posebni nameni:

3. malega travna. Sv. Rihard. Priporoč.: Za lakoto in pomanjkanjem terpeči. Zadeva sv. Detinstva. Dobra priprava mladine, zlasti šolske, za velikonočno spoved.

4. Sv. Izidor. Priporoč.: Španjska dežela. Z lažnjivimi nauki oslepljeni. Ubožnice in bolnišnice.

5. Spomin presv. Kervi Jezusove. Priporoč.: Spreobrnjenje divjakov in poganov. Terdovratni in vgrešnih navadah zapleteni, posebno po slovenskih farah. Odpadniki.

6. Sv. Celestin. Priporoč.: Katoliška cerkvena vlada. Otročiči, da prejmejo sv. kerst. Nevarno bolni, zlasti grešniki.

7. Sv. Herman Jož. Priporoč.: Nedolžni in spokorniki. Vse mesta in vasi na Kranjskem, zlasti za odvernjenje pohujšanja in skrunjenja dni Gospodovih. Več oseb v hudih okolišinah.

Listek za raznoterosti.

Podobe Pija IX. Gosp. Fr. Zajic ima še nekaj narejenih podob Pija IX. po 1 gl. 50 kr. Podobe so iz gipsa, podolgasto okrogle, ter je glava papeževa bela na višnjevi podlagi; velikost je kakih 15 palcev. Mar-

sikdo si želi kak spominek od tega preslavnega papeža; menda je ravno taka podoba prav primeren spominek. Gosp. Zajic stanuje na Karlovškem predmestji št. 15.

Zastran preštempljanih zaznamk (mark). Take marke mnogi prav pridno zbirajo; ravnokar jih je zopet prišlo iz Bohinja tisuč, nabranih po pr. dni Barbi Mesarjevi. Opomniti pa moramo, da bi boljše storili, kateri bi jih pošiljali v zavitkih (kuvertib) naravnost na Dunaj z napisom: Wohlgeb. Herrn Franz Brückner, Wien, Mariahilf, Müllergasse 46, I. Stock, Thüre 6. — Posamezni namreč ložer uterpé zraven mark za misijon še kaj malega za poštno marko. (V zavitek z marko za 10 sld. n. pr. jih gre prav veliko.) Pri nas pa se jih nabere take sile skup, da dvomimo, če se skupi za nje toliko, kolikor poština stane. Vlani n. pr. je bilo treba blizo 4 gl. poštine plačati, ko jih je bilo poslanih težek zaboj na Dunaj. S temi zaznamkami namreč kupčujejo, in kar se za nje dobi, je za misijon sv. Detinstva na Kitajskem.

Iz Loke. V samostanu čast. gg. Uršulinaric v Škofji loki je 25. t. m. ob 7 zjutraj za pljučnico umerla čast. redovnica M. Marija Angela Sentmihelska, rojena Legat, v 78. letu svojega življenja in v 53. letu svoje slovesne obljube. Bog ji daj večni m'r!

Pogorelecem Starovaškim so presvitli cesar iz lastne blagajnice darovali 1500 gl.

Na Klancu in na Hujah pri Kranju so 20. t. m. pogorele 22 gospodarjem hiše in vse druge poslopja ter niso mogli nič rešiti.

Dobre bukve za mladino. Ker je naše slovstvo za lepo omiko mladine še zmeraj močno revno, si moramo dostikrat s tujim pomagati. Katoliška družba za dobre bukve v Solnogradu (Kathol. Bücherverein in Salzburg, Dreifaltigkeitsgasse Nr. 18) ima med drugim naslednje, posebno za mladinske darila pripravne bukve in spiske: „Jugendbilder“ od 1875. do 1877. leta, od prvih dveh let po 30 kr. (10 iztisov skup po 2 gl. 80 kr.), od 1877 pa po 25 kr. (10 iztisov skup po 2 gl. 40 kr.) To je neprecenljivo dobro delce za mladost. Posebni odtisi: Das allerheil. Altarssakrament 8 kr. — Leben des Paulus Piazzesi 10 kr. — Nachtheile des Tabakrauchens bei jungen Leuten 1 kr., 100 iztisov 75 soldov. — Papstbüchlein 10 kr. — Kathol. Lehre vom Papst po 2 kr.; 100 iztisov 1 gl. 30 kr. — Lebensgeschichte Papst Pius IX. po 10 sld. — Lebensordnung für Dinstboten po 1 sld.; 100 iztisov 75 sld. — Andacht zur Todesangst Jesu und zur Hilfe der Sterbenden (od pap. Pij IX. poterj. in z odpustki obdana.) po 1 sld.; 100 iztisov po 75 sld. — Naročevanje po nakaznicah je prav lahko.

Zakrament sv. Birme bodo milostlj. gosp. knezo-škof Lavantinski letos delili v Kozjanski, Rogački, Jareninski in Marenberški dekaniji; posamezni dnevi se bodo pozneje naznanili.

Mertvašnice za Pija IX se še vedno opravljajo po raznih deželah in mestih po vsem svetu, kakor časniki naznanujejo.

Novi papež iz premnožih krajev sprejemajo vdanostne pisma, dajejo v Vatikanu zaslišanja poslancem, vsakterim narodnostim in stanovom, hodijo poslušat postne pridige in so sploh močno delavni.

Sveto leto. Iz Rima pišejo, da ob koncu tega mesca izide papeževa okrožnica (enciklika), ktera bo naznanila novo sveto leto zaradi nastopa Leona XIII na prestol papežev.

„Die Schutzwehr des Papstes“. Tako se imenuje mala knjižica (zu beziehen: Salzburg, Verlag St. Michaels Bruderschaft), 24 str. cena 8 kr., 50 iztisov pa 3 gl. Obseg so poslednji dnevi in djanja Pija IX. in

pa kar je treba vedeti o novem papežu Leonu XIII. Naročevanje se lahko zgodi po nakaznicah.

Popotvanje v Rim. Preblagi grof Ant. pl. Pergen, predsednik bratovšine sv. Mihela na Dunaju, zastran že znanega popotovanja v Rim k sv. Očetu Leonu XIII, novemu papežu, na znanja naslednje okoliščine:

Papež bodo avstrijske romarje sprejeli med 5. in 8. mal. travna (apr.).

Grof Pergen torej prosi, da tisti, ki se želé romanja vdeležiti, naj zadnji čas 4. mal. trav. t. l. že v Rim pridejo. V avstrijskem hospicu „Santa Maria dell' Anima (Piazza della Pace št. 20) bodo vse drugo bolj natanko zvedili, namreč, dan in uro zaslišanja, in pa dobili listke za dopušenje k zaslišanju. Brez listka ni nihče dopušen.

Tisti romarji, ki želé popotovati naravnost in sami za se, so prošeni, da bi to, naj prej ko je moč, naznanili v pisarnico katoliških družb na Dunaj. (Napis:) Löbl. Vorstand des kathol. Vereins in Wien, I. Bez., Reichsrathsstrasse Nr. 3.)

Skupno popotovanje pa gre z Dunaja 1. mal. trav. t. l. z vlakom južne železnice ob 1 in 30. minut popoldne.

Zdaj pa le na noge, kateri želijo viditi novega papeža Leona XIII!

Spominek za Pija IX. Že davno sloveči in za Cerkev in Pija IX. prav posebno zaslužni gosp. vitez Janez Acquaderi, predsednik družbe za katoliško mladino na Italijanskem, v imenu ravno te družbe naznanjuje vse hvale vredni sklep: Pija IX. vstanoviti nezbrisljiv spominek v takem načinu, ki bo naj bolj vreden tega preslavnega poglavarja sv. Cerkve. V ta namen vabi katoličane k sodelovanju in pripomoči.

Iz Adrijanopola nam prijateljsk list od 13. sušca naznanjuje veselo novico, da pri vsem vojskinem strahu in grozi se katoliškemu misijonu v ondotnem mestu ni nič zalega zgodilo, akoravno so tam ostali med vojsko; celo svoje šole so nadaljevali, če tudi med raznimi pri-težnostmi.

Opica pred sodbo. V Novem Jorku si služi Italijan Cassio Dillio svoj kruh z orglicami in opico, ktera po njegovi godbi pleše in počenja privajene si burke. Kakor sploh živali tega plemena, je tudi Jimi — tako imenuje mož svojo opico — naučljiva in šaljiva, pri tem pa tudi hudobna in termasta. Nekega dne razveseljeval je Dillio prebivalce z godbo in opičarsko umetnostjo. Opično umetnost je hotela neka žena, Šea, posebno poplačati, ter ji je ponudila košček sladkorja. Opica plane po sladkorju, toda preveč hlastne, ter ukolje dobrotno roko. Žena je na ves glas zavpila; na njen krik so prileteli policaji, in na zahtevanje nje in njenega moža so zaplerli Italijana in zločinsko opico ter ju pozneje pripeljali pred policijsko sodnijo. Mož in žena sta tedaj tožila opico; prvo besedo, se vé, da je imela žena, pa kolikorkrat je pokazala ali pogledala na opico, se je ta spačila in brusila zobé v veliko veselje vaim pričujočim. Sodnik Flammer tedaj reče tožnikoma, da orgljavca ne more kaznovati, ker se ni nič pregrešil, opici pa tudi ne more nič steriti, ravno ker je opica. Tožbo je tedaj mógel zavreči ter tožnika zavrniti na civilno sodnijo, če hočeta dalje pravice iskati in odškodovanja tirjati. Po tej razsodbi skoči Jimi (gotovo na dano znamenje) gospodarju v naročje, se na njegovo povelje globoko prikloni in trikrat odkrije pred sodnikom. Med glasnim smehom sta zatoženca zapustila sodnjo hišo. — Sreča za Laha, da ameriški sodniki neki ne poterjujejo novega, pa zdaj tudi že zastaranega bedastega opičarstva, sicer bi bili doslednje morali opico — češ,

„umno človeško babico“ — obsaditi, da mora vzrokovane bolečine odškodovati z denarom, ali pa globo v ječi odsedeti.

Poslednje novice. Anglež in Rus se zmeraj pisano gledata; prvi ropoče s svojimi parniki in oklepniki po carigraških vodah, ruske kerdela pa ostajajo blizo Carigrada in bodo svoje djanje ravnale primérno djanju angleškega brodovja. — Da se državniki snidejo na kongres, ni dosti upanja, ker se Anglež kuja; poravnati pa hočejo zmešnjave brez Anglije. — Razglašeni pogoji miru naznanjajo, kolikošna bode Bulgarija, zanaprej samostojna pod lastnim knezom, in kaj dobé Rusija, Serbija, Černogora, Rumunija. Sicer pa se ruski „Golos“ pritožuje, da ni doseženo popolno rešenje kristjanov in da pogodba ne zadostuje ruskemu narodu. — V Berlinu je Stolberg postal namestni kancler in podpredsednik v ministerstvu. Nekteri imajo to za dobro znamenje. Pravijo, da je bil cesar Viljem močno razveseljen, ko so mu sv. Oče Leon XIII. svoj nastop naznanili in da ga je celó volja „sch.... kulturkampf u“ konec storiti.

Podobe papeže Leona XIII v oljnatih barvah so ravnokar došle v Blaznikovo napravo, in ker so lepo izvršene, koj odide naročilo za vse tiste, ki so se do zdaj za nje oglasili.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Janez Vrabl k Sv. Antonu v Slovenskih goricah; Janez Kramberger za I. v Hoče; Vinc. Baumann k sv. Jakopu v Slov. goricah in Fr. Ferk k sv. Urbanu pri Ptujem.

V Kerški škofiji: Č. gosp. Oman Fr., fajmošter v Šmarjeti, je dobil faro Knežovo. — Č. g. Strojnik Jož., provizor v Čanjčah, gre za provizorja v Glanhofen, in č. g. kaplan Rupnik Jul. je imenovan za provizorja fare v Tergu. — Č. g. Sirnik Jan., kaplan v Rojah, je prestavljen za kaplana v Tinje. — Umerl je dne 6. sušca č. g. Vasina Karol, fajmošter v Tergu. R. I. P. — Razpisane so fare: Št. Mihel blizo Wolfsberga do 10.; Čače do 12., in Terg do 23. aprila.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: P. n. g. Fr. Kr., korar v Ljubljani, 10 gld. — Gosp. Lorenc Gaber 5 gl. — G. J. M. 1 gl. — G. Ž. B. 1 gl. — Iz Kamnika po preč. g. dekanu J. Križaju 19 gl. — Preč. gosp. kan. P. Urh 5 gl.

Za pogorelce v Klancu in na Hujah pri Kranji: Iz Kamnika po preč. g. dek. J. Križaju 19 gl. — Preč. g. kan. P. Urh 5 gl.

Za pogorelce v Hrenovicah: Preč. g. kan. P. Urh 2 gld.

Za novo cerkev N. lj. G. presv. Serca v Davči: V Bohinji so darovale neimenovane osebe 7 gl. za novo Davško cerkev na Gorenjskem, ter se s tem še enkrat preserčno zahvalujejo za prejete milosti, in še za naprej prosijo Marijo, da bi se jim skazovala dobro Mater.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Kl.: Dospelo; hvala! Precej prihodnjč se bode nadaljevalo.